

THEY WILL BECOME HEROES

De Boekenbeurs eert met Jonge Helden jong en gretig talent.

Een greep uit het ruime aanbod: vier dichters en – omdat vreemde eenden ook bijten – een romanschrijver. Wat is hun favoriete dichtregel? Wat richten ze op de Boekenbeurs aan?

En wat brengt de toekomst? Ten slotte velt curator en huisrecensente Lies Van Gasse haar oordeel.

★ DOOR RODERIK SIX – FOTO'S CHARLIE DEKEERSMAECKER

Jonge Helden op de Boekenbeurs, 31/10 tot 11/11, boekenbeurs.be/jonge-helden

ANNEMARIE ESTOR

FAVORIEDE DICHTREGEL

*In Xanadu did Kubla Khan
a stately pleasure-dome decree:
Where Alph, the sacred river, ran
Through caverns measureless to man
Down to a sunless sea.*

(SAMUEL TAYLOR COLERIDGE)

‘Coleridge schreef dat onder invloed van opium, tijdens een dysenterieaanval. Niet dat ik meteen zware narcotica nodig heb, maar ontregelende situaties brengen vaak de beste beelden voort: moeheid, koorts, droom, halfslaap, maar ook een bizarre ontmoeting. Uit het normale gestoten worden is voor mij een voorwaarde om goeie poëzie af te leveren. Dat, en nuchter redactiewerk. In mijn werk wil ik ook de grenzen van het ik aftasten. Het is fascinerend te onderzoeken waar dat ik juist begint en eindigt, zeker in relatie tot de ander.’

Dat verklaart ook het vaak geroemde zinnelijke aspect in Estors eigen gedichten: ‘In liefde en seks kun je jezelf echt kwijtraken, verlies je haast letterlijk je grenzen. In *Vuurdoorn* me is het doorbreken van de grens tussen het ik en het jij nog een positieve kracht, maar in *De oksels van de bok* loopt het uit de hand en leidt het gevaarlijke spel het ik de afgrond in.’

OP DE BOEKENBEURS

‘Ik ga voordragen uit *De oksels van de bok*, met op de achtergrond gloednieuwe illustraties die niet in de bundel staan. En samen met Lies Van Gasse gaan we het Hauserproject tot leven wekken. Hauser, gebaseerd op de mysterieuze Duitse vondeling van vermoedelijk koninklijken bloede, is ontstaan doordat Lies en ik elkaar postkaarten met geïllustreerde verzen opstuurden. Gaandeweg ontstond er een internetverhaal rond die vreemde figuur. Hauser groeide en kreeg een poëtische adoptievader toegewezen die zich mengde in de briefwisseling, zeer tot ongenoegen van Hauser zelf trouwens. De echte Hauser werd met messteken vermoord, de onze neemt wraak.’

DE TOEKOMST

‘Het Hauserproject zou in 2013 in drukvorm moeten verschijnen bij Wereldbibliotheek; dan exposeren we het ook in het Letterenhuis. Voor 2014 hoop ik een nieuwe bundel klaar te hebben met korte en half lange teksten, waaronder enkele prozagedichten.’

HET OORDEEL VAN LIES

‘Annemarie Estor is een heel zinnelijke, erotische dichteres, en schrijft erg intuïtieve, anti-intellectualistische poëzie. Ook wat ze doet met beeld vind ik boeiend, net als haar samenwerkingsprojecten met hedendaagse componisten.’

ANDY FIERENS

FAVORIEDE DICHTEGEL

*België is een klein land
Ook wat zijn oppervlakte betreft
Het wordt elke dag kleiner steeds maar kleiner.
Bezoek België voor het te laat is.
België is kleiner dan je denkt.*

(PAUL SNOEK)

‘Eerst wilde ik je een verzonnen regel bezorgen – wat extra kopzorgen voor academici is altijd mooi meegenomen – maar naar aanleiding van de gemeenteraadsverkiezingen heb ik toch voor Snoek gekozen. Niet dat dichters altijd politiek betrokken moeten zijn; ik schrijf over wat ik beleef, over wat ik op straat zie, en daar hoort politiek af en toe bij. Ik heb het geluk dat ik weinig slaap nodig heb, met vijf of zes uurtjes kom ik ruim toe. Pure luxe: zo kan ik veel werk verzetten, zelfs al verlummel ik meer tijd dan Jan Modaal – iets waar ik érg goed in ben. Ik merk dat met de leeftijd de scheppingsdrang alleen maar toeneemt. Vroeger dacht ik: wel, over een paar jaar wil ik een roman klaar hebben. Maar vaak bleef het bij fantaseren. Tegenwoordig begin ik er direct aan – ik put enorm veel voldoening uit de literaire arbeid: er moet gewerkt worden.’

OP DE BOEKENBEURS

‘Die vrijheidsbeleving waar die dichters zo hoog mee oplopen in hun werk, vind je vaak niet terug in hun voordracht; meer dan een theekransje van wat zeurkousen is het vaak nog steeds niet. Ik vond mijn gading meer in de energieke optredens van punkdichters als John Cooper Clarke, Didi de Paris en de Dichters uit Epibreren: *in your face*, te midden van de mensen. Die directheid probeer ik te brengen, zowel solo als met Andy & the Androids. Vaak is die cross-over tussen muziek en poëzie saai: een soundscape waarboven wat tekst gedebiteerd wordt. The Androids proberen dat op zijn zachtst gezegd te vermijden.’

DE TOEKOMST

‘Onze roman *Astronaut van Oranje*, een satire die ik met Michaël Brijns geschreven heb, is net klaar, die verschijnt in 2013. Anderhalf jaar lang kwamen we meermaals per week samen; één persoon tikte, de andere ijsbeerde. Of ik geen zin had hem de nek om te wringen? Neen, gelukkig beschikt hij over een even zieke geest als ik. Ook in 2013 komt er een nieuwe dichtbundel, en nu ben ik voor het theater aan het schrijven.’

HET OORDEEL VAN LIES

‘Ik wou dat je een zeehond was, dan kon ik op je knuppelen. Protest en anarchisme heeft nergens een onzuiverder stem gevonden dan in Fierens’ poëzie.’

DELPHINE LECOMPTE

FAVORIEDE DICHTREGEL

*prijs de dag prijs de rotzooi
van ronkend blik het lawaai en de schrik
prijs de wind om de lekkende vuilniszak
prijs het licht op de stront de lonk van de lelijke
vrouw en de lik van de hond zonder haar prijs
de lucht van heet asfalt van zweet van patat*

(JAN ELBURG)

‘Eigenlijk had ik ook een ander gedicht kunnen kiezen – ik ben een veelvraat als het op bundels aankomt, een veelschrijver ook. Vroeger was ik tevreden met één gedicht per dag, nu moeten dat er drie zijn. Aan inspiratie geen gebrek, integendeel: het zou fijn zijn moest die storm aan stimuli soms luwen. Schrijven is ondertussen een verslaving geworden, op het obsessionele af. Altijd heb ik een notitieboekje bij, altijd daagt er wel weer een imker of een touwslager op die in mijn gedichten kan figureren – knettergek word ik ervan! Tegenwoordig probeer ik opnieuw kinderlijker te schrijven: veel rijmen en sprekende dieren, het mag gerust primitief blijven – met die zelfopgelegde onnozelheid wapen ik me tegen de opdringerige wereld.’

OP DE BOEKENBEURS

‘De laatste tijd ben ik wel veel aan het optreden. Ik kan zo moeilijk neen zeggen; noem het behaagzucht, domme trots of een streeklerslaafd ego, maar het publiek geeft me telkens zoveel energie terug die ik dan kan omzetten in gedichten. Op de Boekenbeurs presenteer ik samen met onder anderen Andy Fierens de vinylplaat *Uitgesproken*, een lp waarop tien dichtersstemmen aan bod komen die geselecteerd werden door het literaire tijdschrift *Deus Ex Machina* en Michaël Vandebril.’

DE TOEKOMST

‘Er staan nogal wat projecten op stapel. Binnenkort werk ik samen met een experimentele pianiste en in 2013 zou er toch een nieuwe bundel moeten klaarliggen. Het zal weer een lijvig boekwerk worden, vrees ik, en ik kan je de titel al verklappen: *Schachten en amuletten*. Staat nog op het verlanglijstje: een verhalenbundel uitgeven, en een blues-cd maken – mijn vriend heeft nog een oude viool liggen en zou daar graag op de achtergrond wat mee krasselen.’

HET OORDEEL VAN LIES

‘De vrije associatie resulteerde nooit in zulke ongemakkelijke beelden als bij Delphine Lecompte. Ze zet konijntjes op sterk water, geeft haar gevoelens een kaartspel in de handen.’

FIKRY EL AZZOUZI

FAVORIEDE DICHTREGEL

*Met meer voeten in de aarde
dan je dromen kan
verenigt de verteller nonnen en stieren,
hermelijn en geweren,
karren en kentauren,
en wekt bliksem in de melk. En zet
een weerhaak in het vel
van wie alleen vermoeden wil*

(HUGO CLAUS)

OP DE BOEKENBEURS

‘Samen met het theatercollectief SIN gaan we *Het schapenfeest* ritueel verbranden, want zoals iedereen weet is elke vorm van cultuur verderfelijk. Helaas kregen we van Boek.be niet de toestemming om er letterlijk de hens in te steken, dus gaan we moeten improviseren. Ook de vuilbekkende rappers heb ik thuis moeten laten – censuur! – dus schakelen we over op *spoken word*.’

DE TOEKOMST

‘Op dit moment ben ik aan het werken aan mijn volgende boek. Ik zit ongeveer op twee derde van het einde. Het speelt zich af in het Rifgebergte en bevat magisch-realistische elementen, omgekeerde migratie en jawel: piraten! Normaal verschijnt het ergens in 2013 bij Van Gennep.’

HET OORDEEL VAN LIES

‘Fikry is een van de sterkste allochtone stemmen van het moment, en zeker ook zijn theaterwerk voor onder andere ‘t Arsenaal vind ik indrukwekkend.’

Fikry El Azzouzi mag dan wel de oer-Vlaamse grootmeester citeren, het label ‘allochtone schrijver’ zal nog een tijdje op zijn werk blijven plakken. Niet dat hij erom maalt: ‘Altijd beter dan als ‘slecht schrijver’ gebrandmerkt te worden.’ Tijd heeft hij in overvloed: ‘Ik ben dagwaker – ik bewaak een bedrijfsruimte en zit twaalf uur per dag in een hokje met alleen maar tijd omhanden. Dus schrijf en lees ik veel. Klinkt als een gevangenisstraf, maar ik zou geen andere job willen. Van zodra ze me echt doen werken, neem ik ontslag.’ El Azzouzi, die debuteerde met *Het schapenfeest*, schrijft tegenwoordig fel gesmaakte en spitse columns voor *De Morgen*, sinds Saskia De Coster schrijfverlof nam elke week. ‘De tijdsdruk is zo toegenomen, maar ik kan er mijn mening in kwijt, en het is een goeie oefening.’

REINOUT VERBEKE

FAVORITE DICHTEGEL

*Arm is de taal, doodarm, en maar een eend.
Een eend kan immers alles, maar niets goed.*

*Haar zwemmen is met heel het vette lijf
in 't water maar wat wapperen met de poten
eronder, en het beste ervan hopen.*

(ANTON KORTEWEG)

‘Tijdens mijn jeugd was ik bezeten van aanstormende postmodernisten als Peter Verhelst en Dirk Van Bastelaere, maar mijn thesis heb ik gemaakt over de neoromanticus Anton Korteweg. Met hem deel ik het fundamenteel wantrouwen tegenover taal. Daarnaast vormt mijn werk voor wetenschapsblad *Eos* een grote inspiratiebron. De wetenschap is volgens mij een ijsbreker voor poëzie; wetenschappelijke ontdekkingen die misschien pas over twintig jaar in zwang raken, maken de weg vrij om over nieuwe dingen te schrijven. Dat rationele merk je ook in mijn stijl: heel nuchter en gebaseerd op scherpe observatie. Sommigen zullen mijn werk kil noemen – er wordt al eens een insect ontleed – en zelfs mijn liefdesgedichten zijn niet de vrolijkste ooit, althans niet voor een buitenstaander. Gelukkig begrijpt mijn vrouw mijn darwinistische visie op de wereld en is ze meestal gecharmeerd.’

OP DE BOEKENBEURS

‘Normaal sta ik met een heuse rockband op het podium, maar van de Boekenbeurs mochten we, teneinde de andere standhouders niet te veel te storen, geen versterkers gebruiken en moest het akoestisch. Op twee lcd-schermen zullen videoclipjes geprojecteerd worden, samen met de tekst. Zo kan de lezer makkelijk volgen. Ik merk dat veel jonge dichters tegenwoordig bezig zijn met cross-over: taal gecombineerd met grafisch werk, video, muziek... Voor mij is dat zeker de goeie weg. Ik beschouw een dichtbundel niet als het eindpunt. Pas dan begint het, dan moet je er, als met een partituur, creatief mee aan de slag.’

DE TOEKOMST

‘Volgend jaar moet er een nieuwe dichtbundel zijn, opnieuw met een cd. Eerst heb ik nog wat werk met een uitgebreid journalistiek onderzoek naar fraude in de wetenschap en daarna geef ik mezelf vakantie én een deadline. Ik heb beide nodig: tijdsdruk én ruimte. Voor mijn eerste bundel heb ik mijn vaderschapsverlof misbruikt, nu neem ik gewoon vakantie want als er met elke bundel een kind bij moet, dan is het einde zoek, natuurlijk.’

HET OORDEEL VAN LIES

‘Bij Reinout vind ik het altijd fascinerend te zien hoe hij de grenzen van gedicht en song aftast, en hoe zijn gedichten anders werken op papier dan op plaat.’